

Bysterské noviny

Ročník XIV., číslo 149

NOVINY MĚSTA BYSTRÉHO

duben 2009

Úspěšné prezentace žáků IX. ročníku ZŠ v soutěži Festival vědy a techniky

Již třetím rokem žáci devátého ročníku Základní školy Bystré zakončují školní docházku absolventskými projekty, které musí nejen vypracovat, ale také prezentovat a obhájit. Některé práce jsou svým obsahem zajímavé a kvalitně zpracované. Proto jsme se rozhodli, že některé z nich přihlásíme do druhého ročníku Festivalu vědeckých a technických prací 2008/2009.

Přihlášeny byly dva projekty: **Model historické budovy**, autorem práce je Matěj Fric, vedoucím projektu Mgr. Bohuslav Šíla. Tento projekt zahrnoval technickou dokumentaci a výrobu modelu Brtounovy chalupy.

Projekt **Putování po rozhlednách**, autorkami jsou Lenka Vejdélková a Barbora Tichá, vedoucí projektu Mgr. Iva Leinweberová. Jmenované žákyně ve svém projektu shromáždily a uspořádaly dostupné informace o rozhlednách v širším okolí Bystrého. Na základě těchto informací sestavily turistického průvodce nazvaného **Z Bystrého k rozhlednám s Bárou a Lenkou**. Průvodce obsahuje mimo jiné i návrhy pěších nebo cyklistických výletů z Bystrého k jednotlivým rozhlednám.

Festival vědy a techniky pro děti a mládež Pardubického kraje je součástí Národního programu vytváření a rozvíjení zájmu dětí a mládeže o vědecké a technické obory, který formulovala Asociace pro mládež, vědu a techniku AMAVET. Jejím cílem je nejenom podpořit zájem dětí o vědecké a technické obory, prohlubovat jejich vědomosti a dovednosti, ale v neposlední řadě ukázat, že prací na projektech lze smysluplně a užitečně trávit volný čas.

Žáci naší školy postoupili z okrskového kola v Ústí nad Orlicí do krajské soutěže v Pardubicích. Soutěž se konala ve dnech 23. - 24. 3. 2009 v Domě techniky. Několikačlennou porotu složenou z řad převážně vysokoškolských odborníků zaujal projekt **Putování po rozhlednách** a získal cenu děkanky Ekonomicko-správní fakulty pardubické univerzity doc. R. Myškové. Touto cenou je peněžitá odměna 2000,- Kč a pětidenní vzdělávací zájezd do Francie, na kterém děvčata doprovodí i vedoucí jejich práce p. Mgr. Iva Leinweberová.

Všichni soutěžící, Matěj, Lenka i Bára, věnovali zpracovávanému tématu velmi mnoho volného času. K vypracování přistupovali

zodpovědně, oporou jim byli nejen učitelé, pod jejichž vedením práce vznikaly, ale i jejich rodiče. Kromě ocenění, která již získali, jim patří poděkování za kvalitně odvedenou práci a za reprezentaci Základní školy v Bystrém. Poděkování patří i oběma učitelům. Blahopřejeme.

Soutěžní projekty si mohou občané prohlédnout v informačním centru na Městském úřadě v Bystrém.

**třídní. uč. Jana Müllerová,
Iva Leinweberová**

Pozvánka

Město Bystré Vás zve na akt kladení věnců k uctění památky obětem první a druhé světové války, který se uskuteční 7. května v 17 hodin.

Lampiónový průvod

Kulturní komise města zve děti, rodiče a ostatní občany na lampiónový průvod, který se uskuteční 7. května v 18. hodin. Zahájení průvodu je na náměstí, dále bude pokračovat městem na zahradu za hasičskou zbrojnicí, kde bude připraveno malé občerstvení a pálení ohně. Uzeniny a nápoje je možno zakoupit na místě.

Konečně jsme na bedně

V roce 2006 se náš volejbalový tým poprvé přihlásil do soutěže AMATÉRSKÉ VOLEJBALOVÉ LIGY v Poličce. Je to soutěž pro všechny neregistrované hráče volejbalu z Poličky a okolí. Po trápení s o mnoho lepšími týmy v 1. ročníku soutěže, kde jsme se umístili na 6. místě, se nevzdáváme a přihlašujeme se i v dalších letech. Pravidelný trénink 2x týdně a několik turnajů odehraných v letních měsících přinesly sladké ovoce v podobě 4. místa v loňském kole soutěže. V letošním ročníku jsme už chtěli stát na

bedně, a tak jsme se opravdu velmi snažili. Po těžkých, hodně vyrovnaných zápasech se nám s trochou štěstí podařilo v posledním rozhodujícím zápase proti družstvu THT Polička vybojovat ten jediný vytužený bod, který nám chyběl ke třetímu místu.

Doufáme, že v příštích ročnících už s námi budou počítat jako s rovnocennými partnery a ne jen jako s partičkou z Bystrého. Touto cestou děkují všem spoluhráčům, kteří se na našich úspěších podílejí. **Nynější kapitán Roman Juráš**

Jarní akce Základní školy speciální Bystré

Již před měsícem se začali zaměstnanci a žáci školy připravovat na Benefiční koncert, který se konal v Divadelním klubu Polička v sobotu 28. března od 20,00 hodin.

Jako první vystoupili žáci školy se svým programem Country tanec a dramatizací písničky „Roční období“. Žáci školy s radostí předvedli, co se naučili. Zaznamenali jsme také mnoho žádostí, aby při dalším ročníku Benefičního koncertu byl program žáků školy delší, což nás moc potěšilo.

Po velkém potlesku a předání nafukovacích kruhů, které věnovala paní Alena Kukusíková, vystoupily hudební skupiny -123 minut, O5 & Radeček a Chaos Litomyšl. Hudební skupiny měly velký úspěch a touto cestou jim ještě jednou děkujeme za vystoupení.

Další velkou akcí školy byla charitativní aukce na portálu www.aukro.cz. Naše škola dražila od 9. 4. do 16. 4 třicet předmětů od známých osobností. Do aukce přispěli svými předměty tito dárci: prezident Václav Klaus, bývalý prezident Václav Havel, Sára Saudková, Jan Saudek, Adolf Zíka, Radek Jaroš, Adolf Dudek, Leoš Šimánek, Claus Grabke, firma RNR skateboards, Sparta Praha, HC Pardubice, HC Karlovy Vary., společnost Aukro, Aleš Háma, Jakub Wenhrenberg, skupina Kryštof a Richard Krajčo.

Obě akce se velmi vydařily a získané peníze budou beze zbytku využity pro žáky naší školy.

Mgr. Dita Bomberová, ředitelka školy

Po šestnácté na zámku

V Domově na zámku Bystré se ve dnech 7. - 8. března konal integrační turnaj ve stolním tenise o „Zámecký pohár“. V sobotu dopoledne se sešly ženy z Bystrého a okolí, se kterými přijely změřit svoje síly hráčky z Ústavu soc. péče ve Skřivanech. Po zápasech v základních skupinách postoupily do finále tři hráčky Skřivan a tři hráčky z Bystrého. Bronzovou medaili vybojovala I. Vejdělková před M. Jonášovou. O zlato se utkaly pravidelné finalistky. Veronika Leflerová poprvé porazila Květu Telvákovou v pětisetové bitvě 3:2.

Odpoledne se utkalo 27 mužů včetně čtyř hráčů z Domova, kteří si účast vybojovali v místní kvalifikaci. Při registraci si přichází hráči vylosovali jednu ze čtyř skupin. Ve skupinách se bojovalo systémem každý s každým. Do závěrečných bojů o medaile postoupili pouze vítězové. Z druhého místa se postupovalo do bojů o páté místo, které nakonec obsadil loňský vítěz F. Novotný. O třetí místo svedl úspěšný boj předloňský vítěz R. Brauner. Finále se

hrálo na pět setů, ze kterých vyšel vítězně loni stříbrný Makíš před Hanákem.

Neděle odpoledne je tradičně vyhrazena zápasům žáků, ve kterých se opět představili i dva hráči Domova na zámku. Hrál se ve dvou kategoriích. Mladších žáků a žákyň přišlo dvanáct a kategorie byla po letech kvalitně obsazena. Vítězem se stal M. Hrstka z Jedlové, který ztratil jediný set s V. Drašarem z Bystrého, který druhé místo vybojoval v třísetové bitvě s L. Bártou z Bystrého.

V kategorii starších žáků obhájil potřetí první místo F. Herz a odvezl si tak natrvalo pohár pro nejlepšího žáka turnaje o „Zámecký pohár“. Druhý skončil M. Kopecký z Bystrice a třetí A. Janeček z Koroužného.

Nejúspěšnějšími hráči domova byli Vladimír Matura, který vyhrál jeden zápas a dále Alois Kejda, Jaroslav Jindra a Jiří Hanzl, kteří dokázali soupeřům vzít alespoň jeden set. Náročný víkend skončil, těšíme se na další ročník.

Martin Dvořák, DNZ Bystré

Historické město roku 2008 v Pardubickém kraji

Město Bystré zvítězilo v soutěži „O cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městské památkové zóny“ a stalo se „Historickým městem roku 2008 v Pardubickém kraji.“ Vítězství je pro naše město o to významnější, že v soutěži s námi byla Chrudim, Moravská Třebová a Jablonné n. Orlicí, tj. podstatně větší celky s jinými možnostmi podpory pro památky. Jako krajský vítězové jsme byli pozváni

16. 4. 2009 do Španělského sálu Pražského hradu, kde ministr kultury předal městu Bystré pamětní list a 100 tis Kč účelové dotace. Komise, která hodnotila 14 krajských vítězů se vyjádřila velice pochvalně o způsobu péče o památky v našem městě a udělení titul nám zcela jistě pomůže při zajišťování finančních prostředků na opravu památek a památkové zóny v dalších letech.

J. Leinweberová, starostka

Hotel Otakar

**Hamry 40, Bystré 569 92
přijme:**

- **kuchaře, kuchařku** - nástup od 1. 5. 2009, čistá mzda 9.000,- Kč + odměny, nepožadujeme výuční list, vhodné i pro kuchaře po škole, HPP
- **pomocná kuchařka** - nástup od 1. 5. 2009, čistá mzda 8.000,- Kč + odměny, HPP
- **uklizečka** - nástup od 1. 6. 2009, pouze na 5 hodin denně, čistá mzda 50,-Kč/hod., dohoda o provedení práce, vhodné pro důchodce, studenty a maminky na MD
- **ženy na výpomoc s úklidem při střídání** - občasná práce, čistá mzda 50,-Kč/hodina, dohoda o provedení práce
- **studenty na výpomoc do kuchyně** - nástup červenec, srpen, mzda dohodou, brigáda

Informace na tel.: 737 586 853, 461 744 121, nebo osobně o víkendech na hotelu Otakar, možné poslat i e-mail: svojanov@tiscali.cz

Zpívání v máji

Základní škola Bystré zve všechny občany na tradiční program Zpívání v máji, který se koná ve středu 17. května od 17.00 v divadelním sále Sokolovny. Kromě pěveckého sboru Notička se můžete těšit také na divadelní představení žáků 1. stupně.

Noc s Andersenem v Bystrém

Letošní Noc s Andersenem se v městské knihovně uskutečnila z pátku na sobotu začátkem dubna. V celé republice se tato akce na podporu dětského čtenářství konala na více jak 800 místech a zúčastnilo se jí více jak 28 000 dětí.

A jak probíhala tato akce u nás v Bystrém? Díky krásnému jarnímu počasí jsme vyrazili v podvečer po vyznačené trase po Bystrém. Děti soutěžily v poznávání bysterských pověstí a vědomostí o Bystrém. Cíl cesty byl

v Brtounově chaloupce, kde na nás čekala paní Šípová s výkladem. Zapsali jsme se do pamětní knihy, děti objevily v jedné z truhlic sladký poklad. Se západem slunce jsme se vrátili do knihovny, kde jsme pokračovali v duchu bysterských pověstí - děti malovaly nový bysterský znak, bysterské strašidlo, vznikla i jedna nová pověst o pekelném Kostrounovi. Děvčata a dva kluci se vyřádili v motání mumie: to se vezme několik rolíček toaletního papíru, pár odvážlivců a všichni motají a motají

až je mumie hotová. Rovněž hra „Kdo jsem“ velice zaujala, tolik řevu knihovna možná ještě nezažila. Také jsme četli při baterkách a konečně i trochu spali.

V noci se nikdo nebál, nikdo nepostrádal maminku, neplakal, že chce jít domů, doufáme, že se dětem v nocování v knihovně líbilo.

Hlady jsme také nestrádali, o pečivo se nám sponzorsky postarala místní pekárna - děkujeme. Čaje se vypilo až k nevíře, obalů od sladkostí bylo v koši vrchovatě. Děkuji všem, kteří pomohli s organizací této akce: škola zapůjčila žíněnky, penzion nádobí, paní Vejdělková vyznačila šipkovanou po Bystrém, paní Šípová se nás ujala v Brtounově chaloupce. Největší dík patří slečně uč. Lucii Králové, která pomohla s programem a přespala s námi v knihovně.

Jaroslava Neudertová

Jak se my, Češi, nejčastěji zbavujeme vysloužilých elektrospotřebičů

Každá domácnost produkuje velké množství odpadu. Ideálně se ho zbavujeme tehdy, když před domem máme popelnici, za kterou jednoduše zaplatíme a o její vyvážení se pak nemusíme starat.

Jenže dnes už většina z nás ví, že do popelnice nelze odložit vše. Copak o takový mastný papír od salámu se popelnice spolehlivě postará. Jistou námahu nás stojí roztřídění papíru, plastů či skla. Ale i zde jsme si navykli na modré, žluté či zelené sběrné kontejnery.

Co když se nám však rozbije mixér, fén či žehlička? Jsme ochotni je odnést do sběrného dvora, který může být i několik kilometrů vzdálený?

Co napovídá průzkum?

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy téměř tolik jako plastové obaly.

V zemích Evropské unie, kde se v domácnostech ročně vyprodukuje asi osm milionů tun elektroodpadu, roste jeho objem tempem tři až pět procent ročně, skoro třikrát rychleji než celkový objem odpadu.

Před třemi lety, kdy v České republice začínal systém zpětného odběru vysloužilých

spotřebičů teprve vznikat, v mnoha zemích Evropy již perfektně fungoval. U nás tehdy - s nadsázkou řečeno - platilo, že většina lidí elektroodpad rozlišovala pouze na dvě skupiny: na ten, co se do popelnice nevejde, a ten druhý, co se tam vtěsnat dá.

Od té doby došlo k výraznému posunu. Ukázal to průzkum, který se opakoval v dvouletém intervalu. Lze konstatovat, že došlo k výrazným změnám v uvažování lidí. S tvrzením „Díky zpětnému odběru se nepovalují stará zařízení v příkopech a na skládkách“ dnes souhlasí 72 % dotazovaných.

Když se řekne „zpětný odběr elektrozařízení“, vybaví se podle průzkumu více než polovině dotazovaných, přesněji 53% respondentů „odevzdání elektrozařízení prodejci při koupi nového“.

Co vlastně, proč to vyhazujeme

Průzkum poskytuje zajímavé údaje i ve vztahu k jednotlivým skupinám elektrozařízení. Tazatelé zjišťovali, kolik a kterých spotřebičů domácnosti vlastní, jaké je jejich průměrné stáří, nebo co bývá nejčastější příčinou jejich obměny.

Například lednice - alespoň jednu vlastní 99% českých domácností, 50% lednic je starší pěti let. Novou si 55% českých domácností

pořizuje nejčastěji jednou za šest až deset let. Důvody vyřazení staré lednice jsou v rovnováze. Kvůli poruše ji přestává používat 47% domácností, 47% odůvodňuje tento krok nákupem nového, lepšího modelu. Když už dojde na likvidaci ledničky, odevzdá ji 34% domácností do sběrného dvora. Za novou ji při nákupu vymění u prodejce 20% lidí, 13% starou, ale ještě funkční lednici někomu zdarma věnuje, osm procent prodá do bazaru nebo prostřednictvím inzerátu a stejných osm procent takový spotřebič nějakým způsobem dál používá. Stále ještě však šest procent dotázaných přiznává, že starou lednici prostě postaví k popelnici.

Pro srovnání se podívejme třeba na fény a kulmy: vlastní je 83% českých domácností a 56% jich je tři až pět let starých. Pokud dojde k výměně, je to v 65% případů kvůli poruše a jen v 25% z důvodu nákupu nového, lepšího modelu. A způsob jejich likvidace? Největší množství těchto malých domácích pomocníků, bohužel, končí v popelnici mezi ostatním odpadem. Podle průzkumu je to 44%. V domácnostech, kde mají větší ekologické zábrany, ale žádné místo zpětného odběru bezprostředně po ruce, jich dál překáží 16%, pouze 13% fénů a kulem lidé odevzdávají do sběrných dvorů.

Společenská kronika

V průběhu měsíce dubna oslavili významné životní jubileum tito naši spoluobčané:

85 roků	Adolf Navrátil
83 roků	Marie Neudertová
81 roků	Božena Štolovská
80 roků	Marie Trávníčková
75 roků	Marie Štaffová
70 roků	Věra Štěpánková

Z bysterské matriky:

Narození: Kateřina Findejsová, Daniela Kašćáková

Úmrtí: Marie Bobková

Sňatky: Marcel Votípka - Lenka Blažejová, Dalibor Machek - Petra Čadová

Smutná vzpomínka

Dne 3. dubna by se dožila naše drahá MUDr. Jana Hegerová - Elčnerová 60 let. Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte s námi. Děkuje rodina

Pozvánka

Sociální komise města Bystré zve všechny bysterské seniory na tradiční jarní setkání, které se uskuteční v **pátek 15. května 2009 od 15.00 hodin** v jídelně základní školy. V programu vystoupí žáci Základní umělecké školy Bystré. Je pro Vás připraveno malé občerstvení a dárečky.

Pojďte do divadla

Kulturní komise města Bystré Vás srdečně zve na divadelní představení hry Voskovce a Wericha **Balada z hadrů**, které se uskuteční v **neděli 3. května v 18 hodin** v divadelním sále sokolovny. Hraje **Příležitostné Nezávislé Sdružení LiboHerců**.

Vstupné: dospělí: 50, děti: 20,- Kč

Olivova nadace podpořila Domov na zámku Bystré

Olivova nadace založená v roce 1896 velkopřemyslníkem Aloisem Olivou poskytuje nadační příspěvky určené k podpoře zkvalitnění zdravotní péče o děti a mládež do 18 let. Domovu na zámku Bystré poskytla v loňském roce dva granty zacílené na zlepšení zdravotní péče o nejmladší klienty domova.

První grant ve výši bezmála třicet tisíc korun byl určen na spolufinancování nákupu devíti antidekubitních matrací pro klienty, kteří jsou vlivem svého handicapu trvale upoutáni na lůžko.

V prosinci obdržel domov další grant Olivovy nadace. Částka padesát tisíc korun je tentokrát určená na spolufinancování nákupu dvou kusů elektrických invalidních vozíků. Oba vozíky slouží mladším imobilním klientům.

„Projektem chceme pomoci 7 imobilním klientům domova do 18 let, kteří mají tělesné postižení a nemohou se pohybovat bez invalidního vozíku. Domov na zámku

je ústavem s pobytovou péčí od 3 let věku. Mnozí klienti v domově stráví celý svůj život, mentálním handicapem již dost omezený životní prostor je snižena mobilitou ještě více omezen. Nákupem elektrických vozíků se výrazně obohatí život těchto obyvatel domova. Budou se moci lépe pohybovat nejen v areálu domova, ale také v okolí, které nabízí řadu možností k využití volného času,“ řekla vrchní sestra domova Iva Feltlová.

Domov zakoupil invalidní vozíky na elektrický pohon z důvodu jejich vyššího uživatelského komfortu, který je v oblasti s kopcovitým terémem přímo nutností. Oba elektrické vozíky již byly dodány a slouží svým malým klientům. „Chtěli bychom touto cestou Olivově nadaci poděkovat za finanční příspěvek určený na nákup těchto potřebných pomůcek“, dodala Iva Feltlová.

Domov na zámku Bystré

KVĚTEN 2009

čtvrtek, 7. 5. 17:00 hod.

PŘÍBĚH O ZOUFÁLKOVÍ

Malý myšák s velkýma ušima, který se zcela vymyká myšímu společenství, protože se nebojí koček a pastí, knížky nežere, ale čte, sní o tom, že se stane rytířem, a navíc mluví s lidmi, tedy s princeznou. Za všechny tyto hříchy proti myšímu soužití musí být po zásluze potrestán, a tak je uvržen do temnoty, aby z ní vyjel jako rytíř v blyštivé zbroji a v nouzi nejvyšší zachránil život princezny a osud celého království. Tedy pokud mu na to bude jeho odvaha stačit.

Animovaná komedie, USA, 94 min, dabing, přístupný. Vstupné 40,- Kč

pátek, 15. 5. 20:00 hod.

SPIRIT

Spirit je příběhem zavražděného policisty Denyho Colta (Gabriel Macht), který se za záhadných okolností vrací na svět jako maskovaný bojovník se zločinem, známý pod pseudonymem Spirit. Ve snaze zbavit Central City zločinu se pouští do boje s těmi nejhoršími kriminálními živly a nezastaví se před ničím, dokud nedojde k spravedlnosti ten nejobávanější a nejméně z nich - Octopus (Samuel L. Jackson).

Akční, USA, 108 min, titulky, přístupný od 12 let Vstupné 40,- Kč

pátek, 22. 5. 20:00 hod.

VÉVODKYŇĚ

Historický film o anglické šlechtice Georgianě, praprapratičce princezny Diany. Podobně jako ona byla oslňující, charismatická a veřejnosti milována. V osobním životě jí ale štěstí nepřálo... Drama/Historický, Francie, Velká Británie, Itálie, 110 min, titulky, přístupný. Vstupné 40,- Kč

pátek, 29. 5. 17:00 hod.

BOLT - PES PRO KAŽDÝ PŘÍPAD

Pro superpsa BOLTA je každý den plný dobrodružství, nebezpečí a intrik - alespoň do té doby, dokud kamery natáčejí. Když se hvězda televizní show nešťastnou náhodou dostane místo do Hollywoodu do New York City, začíná prožívat své největší dobrodružství v životě - skutečnou cestu po skutečném světě. Ozbrojen pouze deziluzemi, že všechny jeho ohromné skutky a schopnosti jsou skutečné, a s pomocí dvou prazvláštních společníků, kteří cestují s ním: unavenou, vyhozenou domácí kočkou jménem Mittens a televizí posedlým křečkem v plastikovém balónu jménem Rhino, Bolt objevuje fakt, že k tomu, aby se stal hrdinou nepotřebuje žádné super schopnosti.

Animovaný/Rodinný, USA, 103 min, dabing, přístupný. Vstupné 40,- Kč

Inzerát

Koupím poštovní známky, pohledy, obálky, bankovky, tuzexové bony, celé sbírky - větší množství - pozůstalost po sběrateli. Platím v hotovosti nejvyšší možné ceny. Info na tel. 724229292.